



Commissie voor de  
milieueffectrapportage

# Ruimte voor de Lek

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

9 december 2011 / rapportnummer 2462-170





# 1. Oordeel over het MER en de aanvulling

De provincie Utrecht geeft met het project *Ruimte voor de Lek* uitvoering aan één van de maatregelen uit de Planologische kernbeslissing (PKB) *Ruimte voor de Rivier*. In het stroomgebied van de Lek nabij IJsselstein, Nieuwegein, Houten, Vianen en het stuwcomplex Hagestein worden rivierverruimende maatregelen genomen. Voor deze maatregelen wordt een provinciaal inpassingsplan (PIP) opgesteld. Voor de besluitvorming over dit plan wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Provinciale Staten van Utrecht zijn bevoegd gezag in deze procedure.<sup>1</sup> Naast besluitvorming over het PIP is het milieueffectrapport (MER) ook opgesteld voor besluitvorming over de vergunning voor de ontgroning.<sup>2</sup>

## MER

Bij toetsing van het MER aan de vastgestelde richtlijnen en wettelijke inhoudseisen constateerde de Commissie tekortkomingen in de milieu-informatie die zij essentieel acht voor de besluitvorming over het voornemen.

Het MER geeft voldoende inzicht in de milieueffecten van het voornemen, de 'Gekozen Variant'. Niet inzichtelijk is echter of in een eerder stadium realistische milieuvriendelijke alternatieven zijn afgevallen die passen binnen de gestelde randvoorwaarden.

Daarom heeft de Commissie geadviseerd in een aanvulling op het MER de Gekozen Variant nader te onderbouwen door:

- de milieueffecten van varianten die in een eerder stadium zijn afgevallen te beschrijven;
- inzicht te geven in de milieueffecten van maatregelen ten behoeve van de doelstellingen ruimtelijke kwaliteit en natuur;
- hoe een optimaal ontwerp kan worden gerealiseerd.

## Aanvulling<sup>3</sup>

De aanvulling maakt duidelijk dat binnen de randvoorwaarden (minimale hoogwaterstandverlaging en eisen aan maximale kwel, dwarsstroming en aanzanding) de 'speelruimte' zeer beperkt is. Daarmee is in de aanvulling op het MER voldoende aangetoond dat er buiten de voorkeursvariant geen alternatieven met minder vergraving mogelijk zijn.

De Commissie is van mening dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie voor besluitvorming over het provinciaal inpassingsplan aanwezig is.

De Commissie adviseert de aanvulling openbaar te maken en te betrekken bij de besluitvorming.

<sup>1</sup> Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via [commissiemer.nl](http://commissiemer.nl) onder 'Advisering'.

<sup>2</sup> Het MER is daartoe zowel als plan-MER en project-MER uitgewerkt en de informatie heeft ook het detailniveau dat benodigd is voor deze verschillende besluiten.

<sup>3</sup> Aanvulling op "Ruimte voor de Lek, hoofdrapport MER". Provincie Utrecht, 7 november 2011.

## 2. Toelichting op het oordeel

### 2.1 Milieueffecten varianten uit SNIP 2a

#### **MER**

In het MER worden de varianten uit de SNIP 2a fase kort beschreven. Er wordt een verantwoording gegeven voor de keuze van de variant die het uitgangspunt vormt voor het MER. De provincie Utrecht heeft toegelicht dat in de SNIP 2a fase geen expliciet onderzoek is gedaan naar de milieugevolgen van de verschillende varianten. De drie varianten uit de 2a fase zijn getoetst aan de doelstellingen veiligheid, ruimtelijke kwaliteit en de EHS ambities. Door de toets aan ruimtelijke kwaliteit en EHS wordt geanalyseerd of de varianten een positieve bijdrage leveren aan de milieukwaliteit. De provincie Utrecht is daarom van mening dat een analyse van de milieueffecten (met terugwerkende kracht) geen toegevoegde waarde heeft. Beperkte uiterwaardvergraving (Variant 1) is in fase 2a afgefallen omdat daarmee de doelstelling voor ruimtelijke kwaliteit en de ambities voor de EHS niet volledig worden gehaald.

De Commissie constateert dat de keuzes in SNIP 2a zijn voorbereid op basis van een gebiedsproces. De bestuurlijke afweging is daarbij vooral gebaseerd op het doelbereik van de varianten. Het SNIP 2a besluit van de Staatsecretaris is uitgangspunt voor de verdere studie in de SNIP 3 fase en is daarmee ook onderdeel van het formele SNIP 3 besluit.

Nu het inzicht in de milieueffecten in het MER ontbreekt is niet duidelijk of mogelijk milieuvriendelijkere (deel)oplossingen (alternatieven of varianten) in het MER worden gemist. Dit inzicht in oplossingsrichting wordt tevens bemoeilijkt, omdat het MER niet per bouwsteen en per uiterwaard duidelijk maakt wat het hydraulisch/morfologisch effect is en wat de voor- of nadelen zijn voor het milieu. Daarnaast wordt niet inzichtelijk in hoeverre bepaalde bouwstenen onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.

De Commissie heeft geadviseerd om in een aanvulling de milieueffecten van de Gekozen Variant uit SNIP 2a nader te onderbouwen.

#### **Aanvulling**

De Commissie concludeert dat in de aanvulling de informatie over het trechteringsproces van de varianten uit SNIP 2a weinig helder en consistent is verwoord. De Commissie heeft daarom in dit advies een eigen analyse van het trechteringsproces uitgewerkt. Op basis van deze analyse komt de Commissie tot de conclusie dat er geen milieuvriendelijker oplossingen zijn gemist in SNIP 3 en dat de minimale vergraving voor de veiligheidsdoelstelling overeenkomt met de maximale vergraving. In de hierna volgende analyse tracht de Commissie aan te geven waarom bepaalde bouwstenen zijn afgefallen.

#### **'Hydraulische trechtering' leidend voor bandbreedte natuur en ruimtelijke kwaliteit**

Bij de totstandkoming van het voorkeursalternatief heeft een proces van trechtering plaatsgevonden waarbij de bandbreedte voor natuurontwikkeling is ingeperkt. Leidend voor dit proces is het vinden van een combinatie van bouwstenen die aan de taakstelling van 8 cm waterstanddaling voldoet zonder tot onacceptabel grote hydraulische en morfologische neveneffecten te leiden. Het proces van deze 'hydraulische trechtering' is hierna samengevat.

### **Zomerbedverbreding: teveel negatieve effecten**

In de SNIP 2a fase hebben alle varianten een zomerbedverbreding als één van de bouwstenen (zie Aanvulling 7 november 2011 tabel 3). In variant 1 is deze minimaal (een nevengeul), in de andere varianten maximaal (een oeverageul). Aan het einde van fase 2a wordt de Gekozen Variant opgesteld. Deze variant heeft als bouwsteen de minimale zomerbedverbreding: vergelijkbaar met variant 1, een permanent meestromende nevengeul in de Pontwaard. Gebleken is dat alle varianten van de zomerbedverbreding tot onacceptabel grote dwarsstroming en aanzanding van het zomerbed leiden. Dit geldt zelfs voor de permanent meestromende nevengeul (minimale verbreding): dit bleek voor de gekozen variant uit berekeningen in fase SNIP 3. Daarom is deze fase alsnog de bouwsteen nevengeul Pontwaard uit de gekozen variant gehaald en zijn hier twee nieuwe bouwstenen voor in de plaats gekomen.

### **Voorkeursvariant: geen speelruimte vergraving (minimaal = maximaal)**

Van die twee nieuwe bouwstenen is er één ook weer een nevengeul in de Pontwaard. Deze nevengeul in het zo verkregen voorkeursalternatief (VKA) verschilt echter van die in de gekozen variant (en variant 1) doordat hij niet permanent meestroomt. Dat leidt tot minder dwarsstroming en aanzanding van het zomerbed, maar ook tot minder waterstandverlaging, 1 cm in vergelijking met de 2,8 cm van de permanent meestromende geul (zie aanvulling tabel 8). De totale waterstandverlaging van het voorkeursalternatief voldoet met 8,3 cm aan de veiligheidsdoelstelling. Om de hydraulische taakstelling te kunnen halen, zijn dus alle bouwstenen in deze variant nodig: dit is daarmee de minimale vergraving. Meer vergraving leidt tot meer kwel en dus is dit tevens ook de maximale vergraving. In termen van vergraving is er dus geen speelruimte.

### **Conclusie: bandbreedte natuur volgt gekozen vergraving**

De voorkeursvariant is het resultaat van een trechteringsproces waarbij de hydraulische doelstelling leidend is geweest. Het resultaat van dit proces bepaalt in belangrijke mate de bandbreedte van de natuur- en landschapsontwikkeling. De vrijheidsgraden voor natuurontwikkeling zijn daarbij beperkt en volgen de gekozen vergraving die voldoet aan enerzijds de taakstelling van de waterstandverlaging (minimale vergraving) en anderzijds de beperking van de kweloverlast (maximale vergraving).

## **2.2 Natuurdoelstellingen**

### **MER**

De Commissie constateert dat de ambities voor de ecologische hoofdstructuur (EHS) niet expliciet zijn gebaseerd op een analyse van de geohydrologische situatie, het reliëf en de bodemopbouw (de landschapsecologische situatie). Op p. 178 en 179 van het MER staan de ambities gespecificeerd. Per uiterwaard wordt een palet aan natuurbeheertypen beschreven, zonder in te gaan op de aanwezige landschapsecologische situatie. Het palet aan doeltypen geeft voor de verschillende uiterwaarden wel een grote bandbreedte in de belangrijkste standplaatsfactoren als vocht, structuur (successie) en voedselrijkdom.

In het MER wordt geconstateerd dat bepaalde natuurbeheertypen voor deelgebieden niet reëel zijn en er wordt daarom deels van afgeweken. Uiteindelijk zijn bij de effectbeoordeling op doelbereik voor de EHS doelen gehanteerd waarbij voor het gehele plangebied het accent ligt op dynamische getijde, en voedselrijke natte natuur. Uit het MER wordt niet duidelijk

waarom andere drogere en voedselarmere doeltypen niet haalbaar zijn. Op basis van het voorgaande sluit de Commissie niet uit dat het MMA Ruimtelijke kwaliteit hoger kan scoren op natuur (p. 62 van het MER waar de score van het MMA Ruimtelijke kwaliteit voor natuur, EHS negatief is). Het valt niet uit te sluiten dat ook bij alternatieven met minder vergraving de EHS doelen kunnen worden gehaald.

De Commissie heeft geadviseerd om in de aanvulling ook die natuurdoeltypen die passen binnen de bandbreedte van de EHS doelstellingen te betrekken. Geef aan of hierdoor varianten mogelijk zijn met minder vergraving van de uiterwaarden.

### **Aanvulling**

Op basis van de aanvulling concludeert de Commissie dat er vanuit hydraulisch oogpunt geen varianten mogelijk zijn met minder vergraving. Dit is in de analyse van de Commissie in paragraaf 2.1 van dit advies toegelicht. Dit neemt niet weg dat binnen het palet van EHS doelstellingen nog nader gezocht kan worden naar een optimale invulling van het gebied. Hierbij moeten ook de natuurbeheersmaatregelen worden betrokken. Er moet worden gezocht naar een optimale samenhang tussen natuurdoelen, beheersmaatregelen en hydraulische doelen. De informatie op p.22 van de aanvulling is op dit punt illustratief. Hierin wordt aangegeven dat het creëren van een rivierdynamische uiterwaard met veel natuurontwikkeling leidt tot ruwheid, waardoor het hydraulische effect (MHW verlaging) relatief klein is.

De Commissie adviseert bij de besluitvorming aan te geven hoe het palet van EHS doelstellingen, en de keuzes daarbinnen, zich verhoudt tot de hydraulische doelen en de beheersmaatregelen (inclusief de kosten) die daarvoor noodzakelijk zijn.

## **3. Overige opmerkingen en aanbevelingen voor de besluitvorming**

De opmerkingen in het verdere advies hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

### **3.1 Effecten MMA Natuur en Ruimtelijke kwaliteit**

#### **MER + toelichting**

De provincie Utrecht heeft in een mondelinge en schriftelijke toelichting de effectvergelijking van de MMA's nader toegelicht. Dit schriftelijke document<sup>4</sup> is in dit advies meegewogen en biedt naar het oordeel van de Commissie belangrijke informatie voor de besluitvorming. In deze paragraaf wordt dit nader toegelicht

---

<sup>4</sup> Memo aanvulling MER, Ruimte voor de Rivier "Lek uiterwaarden" Ruimte voor de Lek, 4 augustus 2011.

De Commissie adviseert de toelichting openbaar te maken en te betrekken bij de besluitvorming

Naast het voorlopig voorkeursalternatief (VVKA) beschrijft het MER twee meest milieuvriendelijke alternatieven, een MMA Natuur en een MMA Ruimtelijke kwaliteit. De scoringstabel in het MER presenteert voor de MMA's alleen de effecten op de thema's veiligheid en morfologie, ruimtelijke kwaliteit en natuur. De Commissie is van mening dat voor een goede vergelijking van de MMA's met het VVKA alle relevante milieueffecten in een scoretabel moeten worden gepresenteerd.

In de toelichting die de provincie Utrecht heeft gegeven worden de effecten van de MMA's op het thema landschap, cultuurhistorie, geomorfologie en archeologie gepresenteerd. Daarbij valt op dat het MMA ruimtelijke kwaliteit positief (+) scoort op cultuurhistorie en licht negatief (0/-) op geomorfologie. De Commissie constateert dat deze scores positiever zijn dan de scores van het VVKA en VKA op deze aspecten. De Commissie constateert tevens dat er in beide MMA's ook nadelige effecten optreden op scheepvaart en aanzanding. Voor het MMA Natuur concludeert de Commissie dat de effecten op landschap, cultuurhistorie, geomorfologie en archeologie enerzijds, en scheepvaart en aanzanding anderzijds met elkaar samenhangen. Zo leiden meer en forsere geulen in het MMA Natuur ten opzichte van het VVKA tot meer verstoring van geomorfologie en cultuurhistorie, tot meer (nadelige) dwarsstroming voor de scheepvaart en meer aanzanding in de hoofdgeul.

De Commissie mist in het MER en de toelichting een beschouwing over de mate waarin de planvariabelen met bepaalde voor- en nadelen onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden dan wel als losse bouwstenen inzetbaar zijn. Zo lijkt bijvoorbeeld de betere score op cultuurhistorie en geomorfologie van MMA Ruimtelijke kwaliteit (t.o.v. het VVKA) niet volledig samen te hangen met de aanpassingen aan de geulen in 't Waalse Waard, de Bossenwaard en de Pontwaard, welke weer leiden tot de negatieve effecten op aanzanding en scheepvaart. Dat zou dan ook moeten betekenen dat de gunstige effecten op met name cultuurhistorie en wellicht geomorfologie ook in het VVKA haalbaar zijn.

De Commissie adviseert om de relatief positieve effecten van het MMA Ruimtelijke kwaliteit op met name cultuurhistorie en - voor zover mogelijk - geomorfologie mee te nemen bij de besluitvorming over het PIP. Geef aan door welke maatregelen deze positieve effecten worden veroorzaakt en betrek deze bij de keuze voor een definitief ontwerp.

### **Effecten op gebruiksfunctie en leefomgeving**

In de effectbeschrijving van de MMA's zijn de effecten op de thema's gebruiksfunctie en leefomgeving (geluid, lucht en externe veiligheid) niet meegenomen. Deze thema's zijn ook van belang voor het inzicht in het effect op de ruimtelijke kwaliteit. Met name voor die aspecten waar de effectscores voor het VKA en het VVKA negatief zijn is dit van belang. Het MER geeft nu geen inzicht of via maatregelen de negatieve effecten zijn te mitigeren.

### **Aanvulling**

In de aanvulling worden de extra maatregelen ruimtelijke kwaliteit nogmaals toegelicht (tabel 4). De Commissie concludeert dat deze extra maatregelen hoofdzakelijk gericht zijn op de

recreatieve doelstelling binnen ruimtelijke kwaliteit. Landschap en cultuurhistorie blijven hier buiten beschouwing. De extra maatregelen zijn onafhankelijk van de hydraulische ingrepen uitvoerbaar. Op basis van het MER en de toelichting is al geconcludeerd dat de ruimtelijke kwaliteit maatregelen uit het MMA RK zowel positieve (cultuurhistorie en geomorfologie) als negatieve (geluid, lucht en externe veiligheid) effecten hebben.

Nu blijkt dat de extra maatregelen voor ruimtelijke kwaliteit zoals genoemd in de aanvulling losstaan van de hydraulische ingrepen adviseert de Commissie deze maatregelen als zodanig te behandelen – en daarbij ook landschap en cultuurhistorie te betrekken – in de besluitvorming en aan te geven of daarmee positieve effecten kunnen worden toegevoegd en negatieve kunnen worden voorkomen.

### 3.2 Beheersmarge

In de notitie R&D is een beheersmarge van 4 centimeter, aanvullend op de taakstelling van 8 centimeter, opgenomen als een doelstelling van het project. In het MER wordt deze beheersmarge echter losgelaten en wordt gerekend met ‘voldoende’ beheersmarge zonder daarbij een concrete waarde te noemen.

De provincie Utrecht heeft toegelicht dat in het MER en het projectontwerp is gewerkt met een beheersmarge van 0,7 centimeter. Voor de veiligheid heeft het aanpassen van de beheersruimte geen gevolgen, de doelstelling blijft behaald. Ook de wijze en de frequentie van beheer wijken niet af. Naar verwachting zal er geen nadelige invloed zijn op de te ontwikkelen natuurwaarden.

Een grotere beheersmarge (4 cm. ten opzichte van 0,7 cm.) vraagt een groter doorstroombestand en dit betekent in essentie een grotere ingreep in het landschap en een verdere verlaging van het maaiveld en verdieping van stroombed en geulen. Dit heeft extra/grotere kwelstromen binnendijks tot gevolg, hetgeen niet wenselijk is voor de functies van de binnendijkse gebieden, en het levert vanuit veiligheid geen grote meerwaarde op.

De Commissie oordeelt dat het loslaten van de beheersmarge van 4 centimeter voldoende is toegelicht.

### 3.3 Afvoer van grond

In het MER is sprake van afvoer van 600.000 m<sup>3</sup> grond. Afhankelijk van de uitvoeringsvariant wordt deze grond met dumpkarren/dumpers (traditioneel ontgraven) of via een buisleiding (onderzuigen) verplaatst. De grond die niet in het plangebied wordt (her)gebruikt wordt vanaf een laad- en losplaats per schip via de Lek afgevoerd. Op basis van deze informatie kan worden geconcludeerd dat grond die het gebied verlaat altijd per schip wordt vervoerd.

De Commissie constateert dat het MER niet ingaat op de milieueffecten van het transport van de grond. Het is namelijk nog niet duidelijk hoe de werkzaamheden worden uitgevoerd en waar de ligging van de definitieve laad- en losplaatsen liggen aangeven is op dit moment ook niet mogelijk.



De Commissie adviseert bij de besluitvorming duidelijk te maken op welke wijze de grond uit het gebied wordt afgevoerd. Indien er in de toekomst afvoer per as zal plaatsvinden zal het besluit hierop moeten worden aangepast.

### 3.4 Afstemming met aanliggende projecten

De provincie Utrecht geeft aan dat uitwerking van een aparte variant gericht op afstemming nu nog niet aan de orde is, omdat er nog geen inzicht is in de wijze van uitvoering. Pas als hier meer duidelijkheid over is en de aannemer die het werk gaat uitvoeren bekend is, is het zinvol om afstemming en samenhang met andere projecten in te vullen.

Momenteel worden de dijkverbeteringswerkzaamheden al op elkaar afgestemd. Dit gebeurt onder ander door het ingraven van de kleiplaat in de uiterwaard tegen de winterdijk mee te nemen in het project Ruimte voor de Lek. Voor de omgeving kan dit belangrijke voordelen opleveren. De periode van werkzaamheden zal worden bekort door de werkzaamheden parallel uit te voeren en het Waterschap kan gebruik maken van vrijkomende grond bij Ruimte voor de Lek.

De Commissie adviseert vanuit het oogpunt van beperking van overlast voor omwonenden de afstemming van werkzaamheden te betrekken bij de besluitvorming.

### 3.5 Aandacht voor toekomstige ontwikkelingen

De Commissie is van mening dat het MER ook had moeten ingaan op de robuustheid van de voorgestelde maatregelen in relatie tot potentiële toekomstige ontwikkelingen in de hoogwaterbeveiliging in Nederland. Momenteel wordt namelijk gewerkt aan de voorbereiding van beslissingen in het kader van het Deltaprogramma (hoe speelt Nederland met zijn hoogwaterbeveiliging in op de verwachte gevolgen van klimaatverandering in de komende decennia?). De effecten daarvan voor de toekomstige hoogwaterbeveiliging kunnen juist in dit gebied aanzienlijk zijn. Hogere dijken zijn dan een oplossing, maar wellicht ook verdere rivierverruiming of zelfs vermindering van afvoer (of aftopping) langs de Lek. In dit verband constateert de Commissie dat de beschikbaar gekomen kennis uit de aanvulling over een alternatief met minimale vergraving (minimale ingreep en kosten) relevant is.



## **BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER**

**Initiatiefnemer:** Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht

**Bevoegd gezag:** Provinciale Staten van de provincie Utrecht

**Besluit:** vaststellen of wijzigen van Provinciaal inpassingsplan (PIP) en vergunning in het kader van de Ontgrondingenwet en Waterwet

**Categorie Besluit m.e.r.:** D9.0 (Her)inrichting landelijk gebied met functiewijziging > 125 ha.

**Activiteit:** Rivierverruimende maatregelen bij Vianen/Nieuwegein en stuwcomplex Hagestein

### **Bijzonderheden:**

De besluitvorming van het project Ruimte voor de Lek verloopt volgens het Spelregelkader Natte Infrastructuurprojecten (SNIP).<sup>5</sup> Het MER is opgesteld ten behoeve van het SNIP 3 besluit, de projectbeslissing. Het SNIP 3 besluit zal tevens de formele beslissing zijn over de tussentijdse trechtering in SNIP 2a. Uitgangspunt voor de SNIP 3-fase is de 'Gekozen Variant' uit het SNIP 2a besluit. Met dit besluit van de Staatsecretaris is de scope van de SNIP 3-fase afgebakend.

### **Procedurele gegevens:**

aankondiging start procedure in de Molenkruier van: 27/28 juli 2010  
ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 27 juli 2010  
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 14 juli 2010  
advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 21 september 2010  
inhoudseisen vastgesteld: 12 januari 2011  
kennisgeving MER in de Molenkruier van: 1 juni 2011  
ter inzage legging MER: 2 juni 2011 t/m 13 juli 2011  
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 1 juni 2011  
aanvulling op het MER ontvangen: 7 november 2011  
toetsingsadvies uitgebracht: 9 december 2011

### **Samenstelling van de werkgroep:**

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. D.J.F. Bel

ir. L.D. Boom

Dr. W. ten Brinke

dr. F.H. Everts

dhr. drs. R. Meeuwsen (secretaris)

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

---

<sup>5</sup> Het SNIP kent drie fasen, de Verkenningfase, Planstudiefase en Realisatiefase.

**Werkwijze Commissie bij toetsing:**

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

**Betrokken documenten:**

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering

- Inpassingsplan Ruimte voor de Lek 24 mei 2011
- Inrichtingsplan, 19 mei 2011
- Hoofdrapport MER, 19 mei 2011
- Notitie Reikwijdte en Detailniveau, 8 juli 2010
- Ruimtelijk Kwaliteitsplan en Inrichtingsschets, 19 mei 2011
- Basisrapport Scheepvaart en externe veiligheid, 19 mei 2010
- Basisrapport Geohydrologie en kwel, 19 mei 2011
- Basisrapport Landschap en Ruimtelijke Kwaliteit, 19 mei 2011
- Basisrapport Natuur, 19 mei 2011
- Basisrapport Archeologie, 19 mei 2011
- Basisrapport Cultuurhistorie, 19 mei 2011
- Basisrapport Kabels en Leidingen, 19 mei 2011
- Basisrapport niet gesprongen Explosieven, 19 mei 2011
- Basisrapport Verkeer en Bereikbaarheid, 19 mei 2011
- Basisrapport Luchtkwaliteit, 19 mei 2011
- Basisrapport Geluid en Trillingen, 19 mei 2011
- Basisrapport Hydraulica & Morfologie, 19 mei 2011
- Basisrapport Milieuhygiënische en Fysische Bodemkwaliteit, 19 mei 2011
- Rapport samenvatting MER, 19 mei 2011
- Memo aanvulling MER, Ruimte voor de Rivier "Lekwaterwaarden" Ruimte voor de Lek, 4 augustus 2011
- Aanvulling op "Ruimte voor de Lek" hoofdrapport MER, 7 november 2011

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 11 augustus 2011 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

## **BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen**

1. G. den Hertog, Vianen
2. De Koning & Witzier namens de heer en mevrouw B.P. van Meeteren, Everdingen
3. Gemeente Houten, Houten
4. BF en FA Klynstra, Ossenwaard
5. N.V. Nederlandse Gasunie, Groningen
6. Gemeente IJsselstein, IJsselstein
7. Gemeente Nieuwegein, Nieuwegein
8. Gemeente Vianen, Vianen
9. Vrom-Inspectie, Den Haag
10. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Houten
11. Waterschap Rivierenland, Tiel





**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de  
aanvulling daarop  
Ruimte voor de Lek**

ISBN: 978-90-421-3324-2



Commissie voor de  
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht  
T 030 - 234 76 66  
F 030 - 233 12 95  
E [mer@eia.nl](mailto:mer@eia.nl)  
w [www.commissiemer.nl](http://www.commissiemer.nl)

